

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД
ОПШТИНЕ СТАРА ПАЗОВА
Управни одбор
БРОЈ: 060-10-118/2023-2
Дана: 28.02.2023.године
СТАРА ПАЗОВА
Тирила и Методија 18
Тел: 022/311-930

Управни одбор Центра за социјални рад општине Стара Пазова на основу члана 33. Статута Центра за социјални рад општине Стара Пазова, на седници одржаној 28.02.2023.године, једногласно је донео

ОДЛУКУ

Усваја се Извештај о раду Центра за социјални рад општине Стара Пазова за 2022.годину.

Председник управног одбора
Драган Лазих

ЦСР
ОПШТИНЕ СТАРА ПАЗОВА

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ОПШТИНЕ СТАРА ПАЗОВА**

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД
ОПШТИНЕ СТАРА ПАЗОВА ЗА 2022. ГОДИНУ**

Децембар, 2022. године

С А Д Р Ж А Ј	стрaна
ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ЦЕНТРУ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД	2
1. УВОДНИ ДЕО	3
2. ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА	3
3. СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ РАДНИКА	4
4. УСЛОВИ РАДА	5
5. ПРАВНИ АКТИ И ЈАВНЕ НАБАВКЕ	5
6. ОБУКА И УСАВРШАВАЊЕ РАДНИКА	6
7. КОРИСНИЦИ УСЛУГА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД	8
8. ПОСЛОВИ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД НА ОСТВАРИВАЊУ ПРАВА, ПРИМЕНИ МЕРА И ОБЕЗБЕЂИВАЊУ УСЛУГА	10
8.1. Права, мере и услуге које обезбеђује Република	10
8.2. Права, услуге и олакшице које обезбеђује локална самоуправа	12
9. ДОСТУПНОСТ И РАСПРОСТРАЊЕНОСТ ЛОКАЛНИХ УСЛУГА У ЗАЈЕДНИЦИ	17
10. РАД КООРДИНАЦИОНОГ ТЕЛА И ИНТЕРНОГ ТИМА ЗА ЗАШТИТУ ОД НАСИЉА У ПОРОДИЦИ	18
11. ПРОЈЕКТИ	19
12. ИНФОРМИСАЊЕ	26
13. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА	27

ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ЦЕНТРУ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД		
ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ОПШТИНЕ СТАРА ПАЗОВА		
МЕСТО (ОПШТИНА/ГРАД).....	Стара Пазова	
ГОДИНА ОСНИВАЊА.....	1982.	
ДИРЕКТОР.....	Рада Жугић	
E-mail.....	starapazova.csr@minrzs.gov.rs	
АДРЕСА И ПОШ. БРОЈ.....	Ћирила и Методија 18, Стара Пазова, 22300	
ТЕЛЕФОНИ / TELEFAX.....	022/310-353, 022/310-373	

1. УВОДНИ ДЕО

Предмет извештаја је делатност Центра за социјални рад општине Стара Пазова у периоду од 01.01.2022. године до 31.12.2022. године. Извештај садржи интерпретацију, коментаре и критички осврт на постојеће стање, уочене тенденције и промене у раду, указује на проблеме и тешкоће у реализацији заштите и пружању помоћи грађанима, представља податке о недостајућим услугама и обрађује друга значајна питања.

Основ за израду извештаја представљају подаци из електронске евиденције Центра за социјални рад која се води у програму „Интеграл“, друга електронска, штампана и писана евиденција, аналитички материјал (месечни, периодични и годишњи извештаји о раду), извештаји о реализованим пројектима и прописи у области социјалне заштите.

Извештај је намењен:

- Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања;
- Покрајинском секретаријату за социјалну политику, демографију и равноправност полова;
- Републичком заводу за социјалну заштиту;
- Покрајинском заводу за социјалну заштиту;
- управном одбору;
- надзорном одбору;
- локалној самоуправи;
- медијима;
- стручној и широј јавности.

2. ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА

Запослени у Центру распоређени су унутар следећих организационих јединица:

1. Служба заправне послове;
2. Служба за заштиту деце и младих;
3. Служба за заштиту одраслих и старих;
4. Служба за финансијско-административне послове;
5. Служба за помоћ у кући;
6. Клуб за одрасла и старија лица;
7. Техничка служба.

Центар за социјални рад у оквиру посебне организационе јединице – **Службе за помоћ у кући**, пружа услуге помоћи у кући за одрасле особе са инвалидитетом и старија лица. У Служби су запослени руководилац – дипл.социјални радник, пет домаћица-неговатељица и возач. Наведено особље ради искључиво на пословима пружања услуга у заједници, а њихов рад у целости финансира локална самоуправа. Центру за социјални рад је од стране Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања издата лиценца за пружање услуга помоћи у кући.

Клуб за одрасла и старија лица је организациона јединица Центра за социјални рад у оквиру које се пружају дневне услуге за одрасле особе са инвалидитетом и старија лица. У Клубу је ангажована домаћица клуба, чије радно место финансира локална самоуправа. Ова услуга не подлеже лиценцирању.

Општина Стара Пазова од 2003. године континуирано финансира рад пројекта **“Саветовалиште за брак и породицу”**. Услуге у Саветовалишту актуелно пружају два стручна радника – дипл. психолог – Т.А. терапеут под супервизијом и дипл. психолог – РЕБТ и КБТ психотерапеут, који су ангажовани и на пословима вођења случаја у Служби за заштиту деце и младих. Ова услуга не подлеже лиценцирању.

3. СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ РАДНИКА

Структура запослених радника у Центру за социјални рад према *врсти радног односа* на дан 31.12.2022. године је следећа:

- 31 радник који је засновао радни однос на неодређено време;
- 12 радника који су засновали радни однос на одређено време.

Поред наведених запослених радника, у Центру за социјални рад на дан 31.12.2022. године су ангажовани и:

- једно лица преко програма Националне службе за запошљавање „Моја прва плата“ на период од 9 месеци;

- координатор за ромска питања у оквиру Јавног конкурса Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова за доделу бесповратних средстава центрима за социјални рад са територије АП Војводине за финансирање ангажовања координатора за ромска питања, на период од 6 месеци.

Према профилу занимања, у Центру за социјални рад је запослено:

- 13 социјалних радника
- 6 психолога
- 2 специјална педагога
- 1 педагог
- 4 правника
- 2 социолога
- 2 економиста
- 13 запослених других стручних профила.

Према радном месту, у Центру за социјални рад на дан 31.12.2022. године запослени су:

- директор установе – 1 извршилац
- руководиоца служби – 1 извршилац
- супервизор – 2 извршиоца
- водитељ случаја – 16 извршилаца
- стручни радници на управно-правним пословима – 4 извршиоца
- стручни радници на пословима планирања и развоја – 2 извршиоца
- радници ангажовани на административно-финансијским пословима – 4 извршиоца
- радници ангажовани на техничким пословима – 3
- радници ангажовани на пружању услуга помоћ у кући – 7 извршилаца
- радник ангажован у Клубу за одрасла и старија лица – 1 извршилац
- стручни радници ангажовани у пројекту Саветовалиште за брак и породицу – 2 извршиоца.

Структура финансирања радних места свих запослених радника у Центру за социјални рад (43) према извору финансирања (искључиво Република или искључиво Општина Стара Пазова) је следећа: 17 запослених из буџета Републике, а 26 запослених из буџета Општине Стара Пазова. У Центру за социјални рад нема радног места које истовремено финансирају оба извора. Два ангажована лица финансирају се из других извора (Национална служба за запошљавање и Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова).

Од недостајућих стручних кадрова у Центру за социјални рад општине Стара Пазова потребно је обезбедити:

- два социјална радника за обављање послова у вршењу јавних овлашћења
- два стручна радника за рад у Саветовалишту за брак и породицу.

- раднике различитих стручних профила за потребе развоја локалних услуга социјалне заштите (прихватилиште, дневни боравак за одрасле особе са инвалидитетом, становање уз подршку), у складу са Правилником о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите.

4. УСЛОВИ РАДА

Рад Центра се одвија у *згради* која је делом у власништву локалне самоуправе, а делом у поступку уписа права својине од стране Центра за социјални рад, а рад Клуба у његовом саставу је организован на оближњој локацији – у градском парку, у објекту уступљеном на коришћење од стране Општинског удружења пензионера. Објекти задовољавају критеријуме приступачности особама са инвалидитетом, која се огледа у постојању рампи, рукохвата, приступачног приземља и тоалета.

Центар за социјални рад располаже потребном *опремом за рад* која обухвата:

- возила (ком. 5) марке „Fiat“ (2 возила), „Dacia“ (једно возило), „Opel“ (комби возило специјализовано за превоз особа са инвалидитетом), као и комби возило „Peugeot Boxer“.
- рачунаре (ком. 37)
- преносиве рачунаре (ком. 2)
- штампаче (ком. 21)
- скенере (ком. 5)
- пројектор (ком. 1)
- камере (ком. 8)
- фотоапарат (ком. 1)
- телевизоре (ком. 2)
- клима уређаје (ком. 12)
- фотокопир апарате (ком. 2)
- веш машину (ком. 1)
- гасне котлове (ком. 2)
- канцеларијски намештај за 18 канцеларија и две сале са пратећим канцеларијским материјалом
- кухињске елементе и апарате за 3 кухиње
- столове и столице и гарнитуре за седење
- медицинске апарате за мерење ТА и ШУК и др.

У 2022. години набављена су два рачунара, пројектор, клима уређај, бицикл на струју и комби возило „Peugeot Boxer“.

Центар за социјални рад располаже паник тастерима који су инсталирани у просторијама зграде у циљу повећања нивоа безбедности корисника и запослених. Паник тастери су набављени у 2017. години захваљујући подршци Координационог тела за родну равноправност и Општине Стара Пазова. Ниво безбедности је повећан и постојањем 8 камера, телевизора и монитора за видео надзор.

За одржавање ресурса којима располаже Центар за социјални рад обезбеђена је подршка различитих сервиса.

5. ПРАВНИ АКТИ И ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Током 2022. године, у складу са планом јавних набавки, спроведена је једна јавна набавка и то набавка наменског комби возила за превоз особа са инвалидитетом. Возило је набављено путем финансијског лизинга. Поступак је спроведен транспарентно.

Спровођено је и више поступака набавки на које се не примењује Закон о јавним набавкама, у складу са планом јавних набавки.

Правна служба Центра за социјални рад је током 2022. године радила на усклађивању и доношењу нових аката.

6. ОБУКА И УСАВРШАВАЊЕ РАДНИКА

Центар за социјални рад општине Стара Пазова је у извештајном периоду био организатор и домаћин стручних скупова и запосленима је омогућио похађање акредитованог програма обуке и присуство конференцијама, трибинама, округлим столовима и другим стручним скуповима у складу са потребама и исказаним интересовањима за професионални развој. Поред скупова који су одржани уз непосредно присуство учесника, поједини су одржани у онлајн форми.

Скупови и обуке у којима су запослени у Центру за социјални рад узели активно и пасивно учешће су следећи:

- 02.03.2022. Састанак на позив Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Министарства за бригу о породици и демографију на *темурешавања статуса хранитеља у СОС Дечије село Крајево*, Београд;
- 03.03.2022. Округли сто *„Обавезе према родитељима: да ли су заборављени?“*; организатор: Покрајински заштитник грађана – омбудсман; Нови Сад;
- 04.03.2022. Регионални састанак супервизора Срема – округли сто *„Интервју као метод прикупљања података у раду водитеља случаја са корисником“*; организатор: ЦСР Стара Пазова; Стара Пазова;
- 17. и 18.03.2022. Семинар *„Ефикасан институционални одговор на насиље у породици“*; организатори: Министарство правде и Савет за сузбијање насиља у породици Владе Републике Србије у сарадњи са Програмом Уједињених нација за развој у Србији (УНДП) и Популационим фондом Уједињених нација (УНФПА); Врдник;
- 22.03.2022. Свечаност поводом уручења награда заслужним појединцима и установама за унапређење социјалне заштите у Републици Србији за 2020. годину; организатор: Удружење стручних радника социјалне заштите Србије; Београд;
- 18.04.2022. Седница Управног одбора Асоцијације центара за социјални рад Србије; Стара Пазова;
- 28.04.2022. Конференција *„Међусекторски приступ у заштити деце са поремећајем у понашању у Аутономној Покрајини Војводина“*; организатори: Покрајински завод за социјалну заштиту и Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова; Нови Сад;
- 10.05.2022. Конференција о стању и перспективама палијативног збрињавања у Србији; организатор: Колпиг; Београд;
- 11.05.2022. Округли сто са директорима и стручним радницима центара за социјални рад са територије средњембанатског, сремског и јужнобачког округа; организатор: Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад; Нови Сад;
- 12.05.2022. Стручни скуп *„Дечији бракови – став ромске заједнице“*; организатори: Покрајински заштитник грађана – омбудсман и Удружење ромских студената; Нови Сад;
- 16-18.05.2022. Семинар на теме *„Искра – нови систем за обрачун плата у центрима за социјални рад, домским установама и Републичком заводу“*,

- „Успостављање и функционисање система финансијског управљања и контрола код корисника буџетских средстава“, „Јавне набавке“; организатор: Образовни информатор; Врњачка Бања;
- 01.06.2022. Трибина о локалним услугама у социјалној заштити – *лични пратилац*; организатор: Центар за социјални рад Бачка Паланка; Бачка Паланка;
 - 02.06.2022. Састанак представника ПУ Асоцијација центара за социјални рад са министром за бригу о породици и демографију у Влади Републике Србије и његовим сарадницима; Београд;
 - 07-09.06.2022. Конференција „Подизање свести о женама жртвама насиља – статистика родно заснованог насиља“; организатор: Републички завод за статистику; Златибор;
 - Акредитована обука „Подришка професионалцима и родитељима за ненасилно дисциплиновање деце – обука стручњака из система социјалне заштите“; организатор: Центар за истраживања у социјалној политици и социјалном раду Факултета политичких наука у Београду у сарадњи са УНИЦЕФ-ом; Нови Сад;
 - 27. и 28.06.2022. Стручни скуп „За живот у заједници – изазови деинституционализације и развоја услуга у заједници“; организатори: Асоцијација центара за социјални рад Србије, Удружење стручних радника социјалне заштите Србије и Комора социјалне заштите; Дивчибаре;
 - 11.07.2022. Свечана академија поводом обележавања јубиларних десет година рада; организатор: Комора социјалне заштите; Земун;
 - 19.-21.09.2022. Други састанак радне групе за израду Акционог плана за Стратегију деинституционализације и развоја услуга социјалне заштите у заједници 2022-2026; Врдник;
 - Једанаести међународни конгрес геронтолога; организатор: Геронтолошко друштво Србије; Београд;
 - 25.11.2022. Конференција „Заједно у борби против насиља над женама“; организатор: Женска парламентарна мрежа Скупштине АП Војводине; Нови Сад;
 - 29.11.2022. Трибина пројекта „Мој кутак у граду“; организатор: Центар за социјални рад општине Стара Пазова; Стара Пазова;
 - 30.11.2022. Конференција „Неопходност међусекторског приступа у заштити жртве насиља у породици“; организатор: Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова и Покрајински завод за социјалну заштиту; Нови Сад;
 - 05.12.2022. Конференција „Пет година примене Закона о спречавању насиља у породици – ефекти, изазови и решења“; организатор: Покрајински заштитник грађана – омбудсман; Нови Сад;
 - 06.12.2022. Трибина пројекта „Старајмо се заједно“; организатор: Центар за социјални рад општине Стара Пазова; Стара Пазова;
 - 12.12.2022. Округли сто „Унапређење рада у области хранитељства“; организатор: Центар за социјални рад општине Стара Пазова; Стара Пазова;

Пренос знања и информација у Центру за социјални рад одвија се и интерно кроз:

- организовање обука новозапослених и других стручних радника/волонтера;
- координацију, усмеравање, обучавање, подстицање и евалуирање развоја стручних компетенција водитеља случаја од стране супервизора;
- пружање консултантске правне подршке водитељима случаја;

- обезбеђивање неопходног едукативног материјала;
- рад сталних и повремених стручних и саветодавних тела (колегијум руководиоца, колегијуми служби, стручни тимови).

Неке од области едукације и усавршавања за које су стручни радници изразили потребу и интересовање да похађају у наредном периоду су:

- „Медијација у породичним споровима“
- „Процена стања и потреба особа са инвалидитетом у Центру за социјални рад“
- „Знања и вештине у приступу корисницима са менталним поремећајем у систему социјалне заштите“
- „Успостављање и развијање услуга породичног смештаја за одрасла и старија лица са инвалидитетом.“
- „Напредне обуке за супервизоре“
- „Породични сарадник“
- „Основна обука за медијацију (посредовање)“
- „Обука пружалаца услуга социјалне заштите за рад са децом проблематичног, односно агресивног понашања“
- „Преговарање као начин решавања спорова“
- „Успешно управљање пројектима и људским ресурсима“
- „Деца са траумом: од препознавања до помоћи“
- „Подстицање просоцијалног и превенција агресивног понашања младих“
- „Умем боље“ 1 – рад са младима са агресивним понашањем
- „Ефикасна комуникација са старима“
- „Програм обуке за рад са корисницима са деменцијом у социјалној заштити“
- „Превенција насиља над старијим особама“.

7. КОРИСНИЦИ УСЛУГА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

На евиденцији Центра за социјални рад је у 2022. години био укупно 4521 корисник – 1112 деце (25%), 294 младих (6%), 2002 одраслих (44%) и 1113 старијих лица (25%).

Старосна структура корисника ЦСР	број корисника	%
Деца (0-17)	1112	25
Млади (18-25)	294	6
Одрасли (26-64)	2002	44
Старији (65+)	1113	25
УКУПНО	4521	100

Табела 8 – Старосна структура корисника ЦСР у 2022. години

Број корисника Центра за социјални рад у 2022. години је благо смањен у односу на претходну, 2021. годину (са 4833 на 4521 корисника), на шта је утицало детаљније ажурирање базе података о корисницима спроведено пре формирања годишње статистике.

У укупној структури корисника преовлађују корисници **пренети** из претходног периода – 2985 (%). Корисника који су **реактивирани** у 2022. години било је 682 (%). Током извештајног периода евидентирано је 854 (%) **нових** корисника који се раније нису налазили у систему социјалне заштите. Током извештајног периода у **пасиву** је стављено 673 корисника (%), па је **на дан 31.12.2022. године** на евиденцији Центра за социјални рад било 3848 активних корисника.

Флукуација корисника ЦСР у 2022. години	број корисника	%
Пренети	2985	66
Реактивирани	682	15
Нови	854	19
Укупно	4521	100
У пасиву	673	15
Стање на дан 31.12.2022. године	3848	85

Табела 9 – Флукуација корисника ЦСР у 2022. години

Структура малолетних корисника (деце) према заступљености корисничких група је следећа:

- деца чије су породице корисници новчане социјалне помоћи и других видова материјалних давања – 329
- деца чији се родитељи споре око начина вршења родитељског права – 182
- деца са инвалидитетом – 114
- деца под старатељством – 71
- деца жртве насиља и занемаривања – 44
- деца са неадекватним родитељским старањем – 76
- деца у поступцима располагања имовином – 31
- деца са проблемима у понашању и сукобу са законом – 28
- деца повратници/из реадмисије – 6
- деца у поступцима одређивања личног имена – 1
- остала деца – 273.

У структури малолетних корисника у односу на претходни извештајни период уочава се значајно смањење броја деце чије су породице корисници материјалних давања (са 571 на 329 – за 42%) и броја деце са проблемима у понашању (са 49 на 28 – за 43%), као и смањење броја деце са неадекватним родитељским старањем (са 87 на 76 – за 13%).

Структура пунолетних корисника (млади, одрасли и старији) према заступљености корисничких група је следећа:

- материјално угрожене особе – 1840
- особе које имају потребу за домским или породичним смештајем – 691
- особе са инвалидитетом – 600
- особе које се споре око вршења родитељског права – 364
- особе под старатељством – 232
- жртве насиља, занемарене особе и у ризику од занемаривања – 107
- особе са друштвено неприхватљивим понашањем – 80
- бескућници – 1
- остали – 19.

У структури пунолетних корисника у односу на претходни извештајни период може се уочити повећање броја жртава насиља, занемарених особа и особа у ризику од занемаривања за чак 106% (са 52 на 107), након што је у претходном периоду овај број забележио значајно смањење (за 77%). У односу на 2021. годину благо је смањен број материјално угрожених особа на евиденцији Центра за социјални рад (са 1954 на 1840, тј. – за 6%).

На основу анализе корисничких група малолетних и пунолетних корисника увиђа се да је *материјална угроженост* најчешћи проблем због којег су се грађани нашли у систему социјалне заштите. У односу на укупан број корисника Центра за социјални рад

(4521) њих 41% је материјално угрожено, а посматрано у односу на укупан број становника општине Стара Пазова (65792), материјално угрожених грађана у систему социјалне заштите има 3%.

8. ПОСЛОВИ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД НА ОСТВАРИВАЊУ ПРАВА, ПРИМЕНИ МЕРА И ОБЕЗБЕЂИВАЊУ УСЛУГА

8.1 ПРАВА, МЕРЕ И УСЛУГЕ КОЈЕ ОБЕЗБЕЂУЈЕ РЕПУБЛИКА

- Новчана социјална помоћ

У извештајном периоду је на евиденцији Центра за социјални рад било 691 породица која остварује право на новчану социјалну помоћ. У односу на претходни извештајни период када је право остварило 762 породице, дошло је до смањења броја корисника за 9%, чиме је настављен тренд смањења броја корисника овог права (2019. – 10%, 2020. – 8%, 2021. – 11%).

Према врсти права, 66 породица остварило је право на новчану социјалну помоћ, 362 породице су оствариле право на увећану новчану социјалну помоћ, а новчану социјалну помоћ у ограниченом трајању добило је 263 породица.

Врста социјалне помоћи	број породица	%
НСП	66	10
Увећана НСП	362	52
Ограничена НСП	263	38
УКУПНО	691	100

Табела 3 – Корисници новчане социјалне помоћи у 2022. години

Право на новчану социјалну помоћ користило је укупно 1211 грађана (носилаца права и чланова њихових породица), од којих је 334 деце, 63 младих, 616 одраслих и 198 старијих лица.

- Додатак за помоћ и негу другог лица

У 2022. години на евиденцији Центра за социјални рад је било 202 корисника права на додатак за помоћ и негу другог лица и 323 корисника права на увећан додатак за помоћ и негу другог лица (укупно – 525 корисника).

Врста додатка за помоћ и негу другог лица	број корисника	%
Додатак за помоћ и негу другог лица	202	38
Увећан додатак за помоћ и негу другог лица	323	62
УКУПНО	525	100

Табела 4 – Корисници права на додатак за помоћ и негу другог лица у 2022. години

Право на додатак и увећан додатак за помоћ и негу другог лица користило је 105 деце, 31 младих, 229 одраслих и 160 старијих лица.

Број корисника додатка и увећаног додатка за помоћ и негу другог лица увећан је за 11% у односу на 2021. годину, када је право користило укупно 472 лица.

- Услуге смештаја

На смештају у установама социјалне заштите се у извештајном периоду налазило 18 деце, 10 младих, 37 одраслих и 62 старијих лица са територије општине Стара Пазова (укупно – 127 лице). Нових корисника услуга домског смештаја у 2022. години било је 31. Смештај у установи престао је за 24 лица.

Услуге породичног смештаја је у 2022. години користило 39 дете, 21 младих, 26 одраслих и 15 старијих лица (укупно – 101 лице). У извештајном периоду обезбеђен је породични смештај за 37 лица. Смештај у хранитељској породици престао је за 24 лица.

- Усвојење

У Центру за социјални рад општине Стара Пазова у извештајном периоду нису реализована усвојења деце.

- Старатељство

У 2022. години мере сталне старатељске заштите примењене су на 8 малолетних и 16 пунолетних лица (нови корисници). На дан 31.12.2023. на евиденцији Центра за социјални рад се налазило 21 малолетно и 105 пунолетних лица под сталном старатељском заштитом. Од ових лица, 52 корисника су се налазила под непосредним старатељством центра за социјални рад, а 74 корисника била су под старатељством физичког лица. Стално старатељство је током извештајног периода престао за 5 малолетних и 2 пунолетна лица.

Мере привремене старатељске заштите су у 2022. години примењене на 24 малолетна и 44 пунолетних лица (нови корисници). На дан 31.12.2023. године на евиденцији Центра за социјални рад се налазило 38 малолетних и 92 пунолетних лица под привременом старатељском заштитом. Под непосредним привременим старатељством налазило се 63 корисника, а под старатељством физичког лица било је 67 корисника.

- Надзор над вршењем родитељског права

У извештајном периоду су предузимане мере превентивног надзора над вршењем родитељског права за 32 деце.

- Налази и мишљења по захтеву суда и других институција

У 2022. години у Центра за социјални рад је израђено 142 налаза и мишљења по захтеву суда, као и 116 налаза и мишљења за потребе других институција (установе социјалне заштите, полиција, здравствене и васпитно-образовне установе и др.).

- Издавање потврда и уверења

У Центру за социјални рад је у извештајном периоду издато укупно 1.020 потврда и уверења грађанима која обухватају уверења за родитељски додаток, уверења за прво

дете, уверења о пословној способности, уверења за заштиту од насиља, уверења за кориснике новчане социјалне помоћи и др.

- **Неодложне интервенције**

Током двадесетчетворочасовних дежурстава стручних радника у извештајном периоду је предузета 197 неодложних интервенција за 56 деце, 9 младих, 103 одраслих и 29 старијих лица.

8.2 ПРАВА, УСЛУГЕ И ОЛАКШИЦЕ КОЈЕ ОБЕЗБЕЂУЈЕ ЛОКАЛНА САМОУПРАВА

- **Једнократна новчана помоћ**

У извештајном периоду је донето укупно 1886 решења о остваривању права на једнократну новчану помоћ за 1483 носилаца права.

Најчешћа намена једнократних новчаних помоћи била је помоћ у вези лечења коју је добило 953 грађана општине, а за коју је донето 70% укупног броја решења о признавању овог права (1317). Помоћ у плаћању режијских трошкова или станарине (262 носиоца/290 решења) и помоћ у вези набавке хране (108 носилаца/113 решења) такође учествују значајнијим уделом (14%, односно 6%) у структури укупног броја решења о признавању овог права.

Врста права/разлог	Бр. носилаца	Учешће (%)	Бр. решења	Учешће (%)
Погребни трошкови	11	0,7	11	0,6
Помоћ у вези лечења	953	64,3	1317	70
Помоћ у вези набавке хране	108	7,3	113	6
Помоћ у вези набавке огрева	12	0,8	14	0,7
Помоћ у вези набавке одеће и обуће	30	2	31	1,6
Помоћ у вези плаћања режијских трошкова или станарине	262	17,7	290	15,3
Помоћ у вези регулисања личне документације	22	1,5	24	1,3
Помоћ у вези превоза/путовања	34	2,3	35	1,8
Школски прибор, екскурзије, матуре...	8	0,5	8	0,4
Помоћ за обезбеђивање одеће, обуће и путних трошкова	1	0,1	1	0,1
Помоћ за задовољавање основних животних потреба	42	2,8	42	2,2
ЈЕДНОКРАТНА НОВЧАНА ПОМОЋ	1.483	100%	1.886	100%

Табела 5 – Право на једнократну новчану помоћ

Број корисника права, као и број решења којима се признаје право на једнократну новчану помоћ, је повећан у претходном извештајном периоду, при чему се повећање одвија у континуитету од 2020. године па наовамо.

У графикону 1 дат је упоредни приказ броја корисника и броја једнократних помоћи од 2016. до 2022. године.

Графикон 1 – Број корисника и решења за једнократну новчану помоћ у периоду 2016-2022. године

- **Бесплатан огрев**

Право на бесплатан огрев (угаљ) који обезбеђује локална самоуправа је у извештајном периоду користило између 850 и 900 социјално угрожених појединаца и породица са евиденције Центра за социјални рад.

- **Бесплатан превоз ученика који се налазе на редовном школовању ван места пребивалишта**

Право на бесплатан превоз ученика који се налазе на редовном школовању ван места пребивалишта је у 2022. години остварило 105 деце из материјално угрожених породица.

- **Стипендија за студенте без родитељског старања који се налазе на породичном или домском смештају**

У 2022. години није било корисника којима су додељене стипендије за студенте без родитељског старања који се налазе на породичном или домском смештају.

- **Помоћ у осамостаљивању младих по изласку из установе социјалне заштите или хранитељске породице**

За осморо младих којима је престао породични или домски смештај локална самоуправа је у извештајном периоду обезбедила помоћ у осамостаљивању, а укупан износ помоћи исплаћене за ову намену је 520.000,00 РСД.

- **Право на бесплатан оброк у Народној кухињи**

У 2022. години право на бесплатан оброк у Народној кухињи је остваривало 528 материјално угрожених породица и појединаца.

- **Помоћ у кући**

Служба за помоћ у кући при Центру за социјални рад у Старој Пазови, као засебна организациона јединица при Центру за социјални рад основана је Одлуком Општине Стара Пазова 01.07.2016 године.

Сходно законским прописима у области социјалне заштите од фебруара 2018. Центар поседује лиценцу за услугу „помоћ у кући“ Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања – Сектор за бригу о породици и социјалну заштиту – Одељење за инспекцијски надзор¹.

Услуга „помоћ у кући“ је доступна свим грађанима општине у складу са Законом о социјалној заштити, а корисник услуга може бити сваки пунолетан грађанин од навршених 26 до 65 година живота (одрасли) и сваки грађанин старији од 65 година (старији) који имају ограничења физичких и/или психичких способности због којих нису у стању да живе независно у својим домовима без редовне помоћи у активностима дневног живота, неге и надзора, при чему је породична и срединска подршка недовољна или није расположива.

Услугама помоћи у кући може бити обухваћено 80 корисника (капацитет службе дефинисан општинским правилником²) и оне се уговарају непосредно између пружаоца и корисника по усвојеним процедурама.

У 2022. години услуге неге и помоћи користило је укупно 106 грађана у 8 насељених места. Евидентирано је 20 нових корисника, а потреба за услугама је престала код 29 корисника, тако да је на дан 31.12.2020. године на евиденцији било 77 корисника.

Највећи број корисника спада у групу старијих од 80 година – 31 (40%), затим лица старости од 65 до 79 година – 29 (38%). По заступљености су на трећем месту одрасла лица од 26 до 64 године – 17 (22%). У групи активних корисника старијих од 80 година, њих 17 се налази у периоду дубоке старости са 85 и више година. У односу на укупан број корисника у добу дубоке старости износи 22%, а у односу на укупан број старијих од 80 година њихово учешће је 55%.

• Клуб за одрасла и старија лица

Услуге Клуба су доступне свим пунолетним грађанима од навршених 26 до 65 година (одрасли) и старијим од 65 године (старији) у складу са Законом о социјалној заштити.

Рад Клуба финансира Општина Стара Пазова, а део средстава за рад (бифе са топлим и хладним безалкохолним напцима) обезбеђује се учешћем грађана у трошковима услуга.

Од 2016. године Клуб функционише као посебна организациона јединица при Центру за социјални рад³. Услуге Клубова не подлежу лиценцирању у складу са нормативима и стандардима у социјалној заштити што и јесте био основни разлог (и законска обавеза) нормативног раздвајања од услуге „помоћ у кући“⁴.

Последице ванредног стања у 2020. години изазваног епидемијом у највећој мери су се одразиле на кориснике услуга Клуба у којем су од 15. марта 2020. године

¹ Решење о испуњености услова и стандарда за пружање услуге "помоћ у кући" и добијање лиценце на 6 година Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања – Сектор за бригу о породици и социјалну заштиту бр. 022-02-00074/2016-19 од 13.02.2018. године

² Правилник о нормативима и стандардима за обављање делатности помоћи у кући (бр. 551-1/2016-IV од 26.09.2016. године)

³ Одлука о оснивању клуба за одрасла и старија лица (Скупштина општине Стара Пазова, бр. 011-26/2016-I од 01.07.2016. године)

⁴ Првобитно је Одлуком Општине Стара Пазова 20.11.2009. године (бр.011-56/2009-I) основана Служба за помоћ у кући са клубом за одрасла и старија лица

обустављена дневна окупљања и традиционалне активности за најстарије суграђане чиме је онемогућено да се кроз овај вид услуга социјалне заштите подстиче социјална укљученост старијих људи и особа са инвалидитетом.

У извештајној 2022. години рад клуба није успостављан због неизвесних прогноза у вези епидемиолошке ситуације, али је и поред тога у Клубу организован већи број активности и то 33 пута простор су користили локални партнери (Удружење пензионера, Црвени крст, Друштво за афирмацију инвалида "Феникс", Удружење за спорт рекреацију инвалида и дечји хор "Прота Симеон") и 40 пута Центар за социјални рад (рад са корисницима Пројеката "Мој кутак у граду – дневни боравак за младе и одрасле особе са инвалидитетом" и "Старајмо се заједно – унапређење старатељске заштите", стручне обуке и семинари).

• Саветовалиште за брак и породицу

Рад Саветовалишта за брак и породицу се одвијао радним данима од 8:00 до 15:00 часова. Саветодавно-терапијске услуге пружала су два лица – дипл. психолог – Т.А. терапеут под супервизијом, дипл. психолог – РЕБТ и КБТ психотерапеут, који поред стручних послова у Саветовалишту обављају и послове у вршењу јавних овлашћења у Центру за социјални рад. Два пружаоца услуге саветовалишта, који раде само одређеним данима у недељи, обично обезбеђују услуге четири пута недељно. Током 2022. године саветовалиште је промовисано у медијима, пре свега на Радио-телевизији Стара Пазова и званичној интернет презентацији Центра за социјални рад општине Стара Пазова, али и од стране самих корисника који су прошли кроз услугу Саветовалишта, као и Института за ментално здравље, па и правосудних установа.

Услуге Саветовалишта је у 2022. години користило 58 грађана. Старосна структура корисника услуга Саветовалишта за брак и породицу била је следећа:

- 27 деце
- 4 младих
- 27 одраслих лица.

У Саветовалишту је у извештајном периоду одржано укупно 264 сеанси.

Проблеми корисника су били: партнерски конфликти, постразводна криза, недостатак родитељског савеза или нефункционални родитељски савез, потреба за радом на побољшању родитељских компетенција, као и пружање подршке родитељима у брзи о детету са психијатријским и другим сметњама у развоју; насиље у породици (рад са жртвама и починиоцима); нездрава осећања код одраслих (анксиозност, као и социјална и здравствена анксиозност, бес, депресија, жаловање, кривица, повређеност), као и нездрава осећања код деце (анксиозност, као и социјална и здравствена анксиозност, бес, депресија, повређеност, негативна слика о себи); дијагностикован поремећај у понашању деце, развојни проблеми деце, суочавање деце са психијатријским болестима родитеља, као и подршка у прихватању развода родитеља.

Корисници услуга Саветовалишта су били укључени у рад Саветовалишта на лични захтев или по подношењу захтева по службеној дужности од стране водитеља случаја. Такође, у Саветовалиште се упућују и родитељи деце којима се решењем Центра за социјални рад изрекну мере корективног надзора над вршењем родитељског права.

Рад се одвијао у следећим формама: индивидуално – кроз рад са појединцем, кроз рад са брачним и ванбрачним партнерима, кроз рад са родитељима и децом, као и кроз рад са целом породицом.

Током психотерапијског рада постојали су различити приступи у раду, тачније различити психотерапијски правци, као што су рационално-емотивно бихевиорална психотерапија, трансакциона анализа и гештalt психотерапија. Коришћено је више врста

когнитивних, емотивних и бихејвиоралних техника, како током самих сеанси, тако и у виду домаћих задатака. Технике су следеће: психоедукација, вођење дневника, само-мониторинг и рационална анализа, идентификовање ирационалних уверења и аутоматских мисли којима корисници уводе себе у мисаони ток који на крају резултира нездравим емоцијама, когнитивно реструктурисање, цик-цак техника, рационални портфолио, техника ђавољег адвоката у циљу учвршћивања рационалне алтернативе, развијање копинг стратегије, учење о емоцијама, мотивисање на промену нездравих емоција у здраве, савладавање вештина слушања и комуникација, учење вештина слушања и комуникације, учење решавања практичних проблема, учење флексибилности у договарању, учење о начинима размишљања и когнитивним грешкама, учење договарања, библиотерапија, вентилирање негативних емоција, животни скрипт, насиље у партнерском односу и зависничко понашање, ране одлуке, родитељске поруке и забране, позитивно родитељство, доношење одлука, рекет емоција, техника две столице и др.

Рад Саветовалишта за брак и породицу допринео је решавању емоционалних проблема, па самим тим и унапређењу менталног здравља и психолошког развоја, олакшавању социјалног прилагођавања, повећању самоостварења, радне ефикасности и задовољства, когнитивне, емоционалне и бихејвиоралне промене корисника, усвајања ненасилних образаца понашања и асертивне комуникације, као и безусловног прихватања себе. Логика индивидуалног рада била је решавање емоционалних проблема, оснаживање, а све примењене интервенције су коришћене у сврху релаксације, доброг придруживања и регулисања горућих проблема.

Резултати рада Саветовалишта за брак и породицу указују да је важно успоставити услугу саветовалишта, посебно узимајући у обзир и читаву ситуацију са корона вирусом, као и економску ситуацију, актуелна дешавања, те и важност менталног здравља. Неопходна је сензибилизација локалне самоуправе о потреби и значају успостављања услуге саветовалишта, веће промовисање услуге саветовалишта у стручној и широј јавности, планирање развоја саветодавно-терапијских услуга у локалној заједници, мотивисање локалних актера у области социјалне заштите за укључивање у активности успостављања услуге саветовалишта у локалној заједници, обезбеђивање додатних просторних и других потребних услова за пружање услуге, стандардизација услуге саветовалишта, кроз изразу и усвајање релевантних подзаконских аката.

Стручни радник Саветовалишта за брак и породицу у 2022. години је у својству координатора учествовао у реализацији пројекта „Учимо за живот 2“ који је био подржан од стране Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова. Шеснаесторо деце адолесцентског узраста која се налазе на породичном смештају са територије општине Стара Пазова су прошли кроз радионице, као и двадесет и шесторо хранитеља. Обрађиване теме су следеће: организација учења, технике учења, усвајање социјалних вештина, побољшавање слике о себи, прораде болних искустава и емоција са којима се суочавају, асертивна комуникација, постављање граница, позитивно родитељство. Шесторо деце је прошло кроз професионалну оријентацију, процењене су способности, личност и интересовање у циљу даљег опредељивања за школовање или занимање. Више информација о пројекту дато је у оквиру наслова „11. Пројекти“ у даљем тексту.

Периодична евалуација корисника указује да су им сазнања која су усвојена у саветовалишту значајна и корисна. Ово су неки од коментара корисника:

- „Многи људи имају предрасуде везане за рад психолога, моје искуство у саветовалишту делим пријатељима, јер је дивно и мислим да ми је време проведено овде једно од најпааметније искоришћених.“

- „Све похвале за терапеута, хвала пуно за сарадњу, стрпљење и велико разумевање.“

- „Задовољна сам радом саветовалишта. Увек ми помогну да превазиђем ситуације и проблеме који ме у датом моменту муче. Свакако ћу доћи поново, кад за то осетим потребу.”

- „Рад ових људи је преко потребан у одређеним животним ситуацијама, јако је значајан за превазилажење тешких прелазних момената у којима сви понекад будемо. Велико хвала!”

- **Бесплатна правна помоћ**

У извештајном периоду је поднет 124 захтева за бесплатну правну помоћ, по основу којих су грађанима пружене услуге правног саветовања у области породичне и социјалне заштите, као и помоћ у писању поднесака.

- **Субвенције за плаћање воде и канализације**

У извештајном периоду је 6 домаћинстава поднело захтев за остваривање попушта у плаћању комуналних услуга код ЈКП „Водовод и канализација“ Стара Пазова, који обезбеђују локална самоуправа и јавно-комунално предузеће.

- **Новогодишњи пакетићи**

Локална самоуправа је у извештајном периоду издвојила средства за 224 новогодишњих пакетића за децу из материјално угрожених породица које су корисници новчане социјалне помоћи. Новогодишњи пакетићи и џепарци су средствима Општине Стара Пазова обезбеђени и за укупно 125 деце и младих са територије општине Стара Пазова који се налазе у хранитељским и старатељским породицама и на домском смештају, од којих је пакетиће добило 40 деце узраста до 11 година, а џепарце 85 деце старијег узраста.

9. ДОСТУПНОСТ И РАСПРОСТРАЊЕНОСТ ЛОКАЛНИХ УСЛУГА У ЗАЈЕДНИЦИ

Грађанима општине Стара Пазова доступне су следеће локалне услуге које обезбеђује локална самоуправа:

1. Помоћ у кући

Пружалац услуга је Центар за социјални рад општине Стара Пазова, а услуге се пружају у оквиру посебне организационе јединице која је основана Одлуком Општине Стара Пазова 2009. године и финансира се из локалног буџета. Корисници услуга су пунолетни грађани од навршених 26 до 65 година живота (одрасли) и грађани старији од 65 година (старији) који имају ограничења физичких и/или психичких способности због којих нису у стању да живе независно у својим домовима без редовне помоћи у активностима дневног живота, неге и надзора, при чему је породична и срединска подршка недовољна или није расположива. Капацитет службе је такав да обухвата 80 корисника услуга помоћ у кући. Услуге пружа 7 запослених лица. Центру за социјални рад је од стране Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања издата лиценца за пружање услуга помоћи у кући.

2. Клуб за одрасла и старија лица

Пружалац услуга је Центар за социјални рад општине Стара Пазова, а услуге се пружају у оквиру посебне организационе јединице која је основана Одлуком Општине Стара Пазова 2009. године и финансира се из локалног буџета. Корисници услуга су

пунолетни грађани од навршених 26 до 65 година живота (одрасли) и грађани старији од 65 година (старији). Капацитет клуба је такав да пружа услуге за 70 корисника/чланова. Услуге пружа једно запослено лице. Ова услуга социјалне заштите не подлеже лиценцирању.

3. Саветовалиште за брак и породицу

Пружалац услуга је Центар за социјални рад општине Стара Пазова, а услуге се у оквиру пројекта пружају од 2003. године. Саветодавно-терапијске услуге на годишњем нивоу користи око 100 грађана. Услуге пружају 2 запослена лица – дипл. психолог – психотерапеут и дипл. психолог – саветник у психотерапији. Ова услуга социјалне заштите не подлеже лиценцирању.

4. Дневни боравак за младе са сметњама у развоју „Искорак“

Услуге се пружају у оквиру посебне организационе јединице ШОСО „Антон Скала“ у Старој Пазови која је основана Одлуком Општине Стара Пазова 2010. године и финансира се из локалног буџета. Корисници услуга су млади са сметњама у развоју узраста од 18 до 26 година. Капацитет боравка је 15 корисника. Услуге пружају 2 запослена лица.

Од **недостајућих локалних услуга социјалне заштите**, нарочито се издваја проблем недостатка:

1. Прихваталишта и прихватне станице

У општини Стара Пазова и на подручју Сремског региона се уочава недостатак прихваталишта/прихватне станице чије би услуге користила лица која се нађу у скитњи, просјачењу или другим околностима у којима је хитно потребно обезбедити прихват и привремени смештај. За ургентни смештај корисника актуелно се користе ресурси прихваталишта у ширем окружењу, а поједини корисници се ургентно збрињавају у хранитељске породице.

2. Дневног боравка за одрасла лица ометена у психофизичком развоју

Након навршене 26. године живота особама са инвалидитетом у општини Стара Пазова нису доступне услуге дневног боравка. Услед недостатка садржаја свакодневне активације у локалној средини, ова група је изложена вишеструким ризицима – од друштвене изолације, искључености, маргинализације и ниског квалитета свакодневног живота.

10. РАД КООРДИНАЦИОНОГ ТЕЛА И ИНТЕРНОГ ТИМА ЗА ЗАШТИТУ ОД НАСИЉА У ПОРОДИЦИ

Центар за социјални рад општине Стара Пазова је члан Координационог тела за праћење реализације Споразума о сарадњи у спровођењу заштите жртава насиља у породици и партнерским односима на подручју општине Стара Пазова. Радом тела координира Основно јавно тужилаштво, а у његовом раду учествују и представници Полицијске станице, Основног суда и Дома здравља „Др Јован Јовановић – Змај“. Члан и заменик Координационог тела испред Центра за социјални рад општине Стара Пазова су дипломирани социјални радник – руководилац Интерног тима за заштиту од насиља у породици и дипломирани правник – члан Интерног тима за заштиту од насиља у породици. Састанци чланова Координационог тела одржавају се почев од 01. јуна 2017. године, динамиком два пута месечно, на сваких 15 дана.

У Центру за социјални рад општине Стара Пазова формиран је Интерни тим за заштиту од насиља у породици који разматра све предмете и стручне поступке који су вођени на заштити жртава насиља у породици. Тимом руководи дипломирани социјални радник, а чланови тима су дипломирани правник, дипломирани социјални радника и два

дипломирана психолога који раде на предметима насиља у породици. У 2022. години Интерни тим је одржао 24 састанка.

Рад Координационог тела и Интерног тима за заштиту од насиља у породици показао се као веома успешан у делу размене информација, сарадње стручњака и институција и обезбеђивању безбедности и ефикасне заштите жртава насиља у породици.

11. ПРОЈЕКТИ

Поред пројекта „*Саветовалиште за породицу и младе*“ који финансира локална самоуправа од 2003. године па наовамо, Центар за социјални рад је у извештајном периоду био носилац пројеката: „*Учимо за живот 2*“ (финансијер: Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова), „*Мој кутак у граду*“ (финансијер: Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова), „*Старајмо се заједно*“ (финансијер: Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова) и ангажовао је координатора за ромска питања на период од још шест месеци, такође уз подршку Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова. Такође, Центар за социјални рад је био носилац и пројеката: „*За боље сутра 2*“ (финансијер: Општина Стара Пазова) и „*Унапређење услова становања Рома*“ (финансијер: Општина Стара Пазова) и учествовао је у раду Савета за популациону политику Општине Стара Пазова (финансијер: Општина Стара Пазова).

Пројекат „Учимо за живот 2“

Пројекат „Учимо за живот 2“ проистекао је из пројекта „Учимо за живот“ и потребе за унапређењем рада Саветовалишта кроз увођење нових активности групног рада и корисничке групе у циљу његове даље афирмације и стварања услова за повећање његових капацитета, промоције хранитељства и бављења истраживањима у областима хранитељства, ареализован је у периоду од **01.07.2022.** до **30.11.2022.** године.

Пројекат је и у 2022. години реализован уз финансијску подршку **Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова** која је била обезбеђена учешћем на Јавном конкурс за финансирање, односно суфинансирање мера, активности и програма у области социјалне заштите у 2022. години бр. 139-401-151/2022-01-01 од 26. јануара 2022. године.

Циљеви пројектасу се односили на промовисање услуге хранитељства, као и умањење предрасуда у вези са хранитељством као услугом социјалне заштите кроз медије и јавност, као и улогом самог центра за социјални рад када је у питању збрињавање деце у хранитељску породицу, те и унапређење и заштита права деце у хранитељским породицама, пружање подршке хранитељским породицама и деци у општини Стара Пазова кроз јачање сарадње са државним институцијама, развијање доступности континуиране услуге Саветовалишта, унапређење знања и вештина стручњака који раде са хранитељским породицама, као и информисање и сензибилисање јавности о предностима и добробитима хранитељства.

Директни корисници пројекта били су потенцијални хранитељи, хранитељи и деца у хранитељским породицама.

У оквиру пројекта „Учимо за живот 2“ реализоване су следеће активности:

- Током трајања пројекта конструисан је упитник, истражени су ставови шире јавности о хранитељству, као и узроцима неодлучивања становништва за бављење хранитељством. Резултати истраживања показују да је информисаност грађана на

изузетно ниском нивоу, као и да преовлађује негативна слика о хранитељству, хранитељима и потреби постојања хранитељства.

- Као резултат истраживања направљена је брошура.
- Пружена је континуирана и стручна помоћ деци која се налазе у хранитељским породицама, и то кроз осам социо-едукативних радионица за децу различитог узраста, а тичу се тема организације учења, технике учења, усвајање социјалних вештина, побољшавање слике о себи и прераде болних искустава и емоција са којима се суочавају.
- Пружена је стручна и континуирана подршка хранитељима и то кроз осам радионица које се тичу организације времена за учење код деце, асертивне комуникације, постављања граница, позитивног родитељства, препознавања и ношења са различитим проблемима код деце.
- Радионице је похађало укупно 16 деце и 26 хранитеља. Шесторо деце је прошло кроз професионалну оријентацију, процењене су способности, личност и интересовање у циљу даљег опредељивања за школовање или занимање. Учесници су дали активно учешће током радионица и исказали задовољство одабиром тема, што су показали и позитивним оцењивањем радионица као и њених реализатора.
- Шира јавност је информисана и заинтересована за хранитељство у циљу повећања броја хранитељских породица у општини Стара Пазова. Током трајања пројекта поднета су три захтева за обраду хранитеља, док позитиван тренд подношења захтева за обраду сродничких хранитељских породица није значајно измењен.
- Одржан је округли сто „Унапређење рада у области хранитељства“, који је био и завршна активност пројекта. На крају округлог стола је уручена награда „хранитељу године“, док су осталим хранитељима уручене захвалнице. Скуп је био пријављен Комори социјалне заштите па су стручни радници остварили бодове потребне приликом обнављања лиценце за рад. На округлом столу је договорено да се размотри израда још брошура које би биле подељене у школама, ради промовисања хранитељства, као и снимање емисије са хранитељима једном месечно, на шта су хранитељи позитивно реаговали.
- Из пројекта је проистекла потреба за развијањем доступности континуиране услуге Саветовалишта које би, поред пружања подршке грађанима, интензивну подршку пружалои хранитељским породицама и промовисало хранитељство кроз медијске кампање и даља истраживања. Такође, постоји и потреба за развојем услуге повремениог хранитељства, даљим развојем ургентног хранитељства, те развојем услуге дневног боравака уз сензибилисање хранитеља о истом.
- Обављени су медијски наступи – од стране екипе Радио-телевизије Стара Пазова снимљено је пет прилога о едукативним радионицама у Центру за социјални рад општине Стара Пазова који су емитовани на Радио-телевизији Војводина и Радио-телевизији Стара Пазова а објављени су и на званичној интернет страници Центра за социјални рад општине Стара Пазова у оквиру наслова <<Публикације>><<Електронски медији>>.
- Укупна вредност средстава за реализацију пројекта „Учимо за живот 2“ која су додељена од стране Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова износила је око 1.200 000,00 РСД.

Пројекат „Мој кутак у граду – дневни боравак за младе и одрасле особе са инвалидитетом“

Пројекат „Мој кутак у граду – дневни боравак за младе и одрасле особе са инвалидитетом“ реализован је у периоду од 01.07.2022. до 30.11.2022. године, а проистекао је из потребе за успостављањем услуге дневног боравка као недостајуће услуге социјалне заштите за особе са инвалидитетом узраста од 26 до 65 година на територији Општине Стара Пазова.

Пројекат је и у 2022. години реализован уз финансијску подршку **Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова** која је била обезбеђена учешћем на Јавном конкурс за финансирање, односно суфинансирање мера, активности и програма у области социјалне заштите у 2022. години бр. 139-401-151/2022-01-01 од 26. јануара 2022. године.

Циљ пројекта је био развој концепта за успостављање услуге дневног боравка за младе и одрасле особе са инвалидитетом.

Директни корисници пројекта су били особе са инвалидитетом (лица са телесним, интелектуалним, менталним или сензорним инвалидитетом или вишеструком ометеношћу) старије од 26 година које живе на територији општине Стара Пазова – 30.

У оквиру пројекта реализоване су следеће **активности**:

- **Рад дневног боравка** који се одвијао једном недељно у трајању од по 4 сата у просторијама Клуба за одрасла и старија лица (организациона јединица и простор ЦСР), уз организован комби превоз и обезбеђено погонско гориво од стране ЦСР. Организована су укупно 22 окупљања, претежно дневна и неколико вечерњих.
- **Јавна трибина** под називом "Дневни боравак – добробит за појединца, породицу и заједницу" организована је и одржана 29.11.2022. године. Била је намењена стручњацима у области социјалне заштите, образовања, здравства и другим сродним областима, представницима цивилног сектора који окупљају особе са инвалидитетом и/или делују на подручју социјалне заштите, члановима интересорне комисије, представницима локалне самоуправе као доносиоцима одлука, учесницима пројекта и њиховим родитељима, старатељима и хранитељима, црквама, медијима, стручној и широј јавности. Одлуком Коморе социјалне заштите Републике Србије бр. 55072-2470/2022 од 16.11.2022. године скуп је категорисан као јавна трибина на којој су активни учесници остварили бодове за обнову лиценци.
- **Информисање јавности** обављено је у сарадњи са медијима:
 - а) **РТВ Стара Пазова** - 1) у радијској емисији "Прозори душе" која се емитује понедељком од 18 до 20 часова, једном недељно је објављиван преглед активности пројекта, а по завршетку пројекта, дана 05.12.2022. године, цела двочасовна емисија је тематски посвећена завршетку и резултатима пројекта; 2) за телевизијски програм су снимљени прилози за вести (један у току пројекта и један по одржаној трибини) и снимљена је документарна емисија "Наша прича";
 - б) **Радио Београд први програм** – снимљене су и емитоване две репортаже у емисији „Доживети стоту“ која је на програму сваке суботе у 10:05 часова и то "Брига старих родитеља о одраслој деци са инвалидитетом у Старој Пазови" (15.10.2022. год.) и репортажа о одржаној трибини и резултатима пројекта "Мој кутак у граду" (03.12.2022. год.);
 - в) **Нлас 'ludu** – информативно-политички недељник на словачком језику: "Мој кутак у граду" објављен је 15.10.2022. године (бр. 42) и "Дневни боравак – добробит за појединца, породицу и заједницу" објављен је 10.12.2022. године (бр. 50);
 - г) **Сремске новине** – илустровани додатак "Живот у дневном боравку", објављен је 23.11.2022. године, број 3221;

д) припремљена је, одштампана и дељена двојезична информативна брошура фокусирана на афирмацију дневног борава као услуге социјалне заштите са фото освртом на пројекат.

Наведени прилози су доступни на интернету, а објављени су и прилози на интернет страни ЦСР.

Укупна вредност средстава за реализацију пројекта „Мој кутак у граду – дневни боравак за младе и одрасле особе са инвалидитетом“ која су додељена од стране Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова износила је око 1.000.000 РСД.

Пројекат „Старајмо се заједно“

Пројекат „Старајмо се заједно“ који је био усмерен ка унапређењу старатељске заштите младих, одраслих и старијих лица реализован је у периоду од **01.07.2022.** до **30.11.2022.** године.

Пројекат је реализован уз финансијску подршку Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова која је била обезбеђена учешћем на Јавном конкурс за финансирање, односно суфинансирање мера, активности и програма у области социјалне заштите у 2022. години бр. 139-401-151/2022-01-01 од 26. јануара 2022. године.

Циљ појекта је био унапређење квалитета живота лица обухваћених мерама старатељске заштите, оснаживање личних потенцијала старатеља и пружање подршке старатељима за обављање старатељске дужности.

Директни корисници пројекта су били млада, одрасла и старија лица обухваћена мерама старатељске заштите и старатељи ових лица, који живе на територији општине Стара Пазова.

У оквиру пројекта „Старајмо се заједно“ реализоване су следеће активности и постигнуте су следећи резултати:

- Извршена је процена и сагледане су потребе штићеника и њихових старатеља;
- Реализован је социо-едукативни рад са старатељима;
- Реализоване су дневно-окупационе активности за лица под старатељством (штићенике). Динамика радионица се одвијала једном недељно у просторијама Клуба за одрасла и стара лица у Старој Пазови;
- Организован је стручни скуп у формату трибине. Скуп је био пријављен Комори социјалне заштите па су стручни радници остварили бодове потребне приликом обнављања лиценце за рад;
- Учесници пројекта су јединственог мишљења да је окупљање у оквиру групе старатеља било веома корисно и да су имали могућност да отворено говоре о својим потребама, проблемима и дилемама и да размењују искуства са другим учесницима, као и да су радно-окупациони и забавни садржаји за њихове штићенике били од велике користи и значаја, како за сваког од њих појединачно, тако и за породице у целини. Једногласно је исказана потреба да се услуга дневног борава успостави у општини Стара Пазова;
- Учесници пројекта су се изјаснили да су им веома пријала дружења, учење кроз креативне радионице, размена искустава са другим корисницима, али и подршка стручних радника, као и да су им обрађиване теме биле занимљиве и корисне у вршењу старатељских послова;
- Стручни радници имали су могућност да препознају потребе лица под старатељством и старатеља односно родитеља, а успостављањем блискије

сарадње створени су услови за правовремено реаговање у породици у задовољавању евидентираних потреба;

- Остварене су социјалне интеракције и омогућено је коришћење недостајућих дневно-окупационих садржаја за лица под старатељством;
- Повећан је ниво информисаности и унапређена су знања и компетенције старатеља, а препознате су и потребе старатеља те им је кроз пројектне активности пружена помоћ у обављању старатељске дужности;
- Обављени су медијски наступи – од стране екипе Радио-телевизије Стара Пазова снимљени су и емитовани прилози на Радио-телевизији Војводина и Радио-телевизији Стара Пазова, а објављени су и на званичној интернет страници Центра за социјални рад општине Стара Пазова у оквиру наслова <<Публикације>><<Електронски медији>>.

Укупна вредност средстава за реализацију пројекта „Старајмо се заједно“ која су додељена од стране Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова износила је око 1.200.000,00 РСД.

Пројекат „За боље сутра 2“ - едукација и испитивање потреба ромске популације у општини Стара Пазова

Пројекат „За боље сутра 2“ који је био усмерен ка оснаживању и пружању подршке ромској популацији у општини Стара Пазова реализован је у периоду од **01.02.2022.** до **31.07.2022.** године и представљао је наставак активности из 2021. године у оквиру истоименог пројекта.

Пројекат је подржан од стране Општине Стара Пазова.

Циљ пројекта је био унапређење квалитета живота Рома и Ромкиња са територије општине Стара Пазова и израда анализе која ће послужити као основ за планирање и развој услуга за ромску популацију у локалној самоуправи.

Директни корисници пројекта су били Роми и Ромкиње који су у својству испитаника учествовали у истраживању, Роми и Ромкиње који су похађали социо-едукативне радионице, представници локалне самоуправе, установа, организација и заинтересовани грађани, као и стручни радници из система социјалне заштите.

У оквиру пројекта реализоване су следеће **активности**:

- Сprovedено је *истраживање* у циљу сагледавања стања и испитивања потреба ромске популације у општини Стара Пазова. Теме истраживање су се односиле на социјално функционисање Рома и Ромкиња (становане, исхрана, одевање, здравствена и социјална заштита, образовање, запослење и др.). Истраживање је спроведено коришћењем методе *анализе садржаја* (евиденције и документације Центра за социјални рад, локалне самоуправе, извештаја координатора за ромска питања, података Републичког завода за статистику и др.), као и *методе полуструктурисаног интервјуа* на групном узорку од 100 испитаника који су обухватили Роме и Ромкиње из различитих насеља општине, пре свега из делова насеља где претежно живе припадници ромске популације (Нова Пазова, Голубинци, Нови Бановци и Сурдук). Неки од резултата испитивања указују да су припадници ромске популације и даље у неповољном социјалном и економском положају, а као посебно критичне области издвајају се образовање и незапосленост. Процењена је и потреба да се и надаље спроводе активности у циљу превенције раних бракова кроз трибине, радионице, радио и ТВ емисије, као и потреба континуиране едукације о значају образовања.
- Реализоване су *радионице социо-едукативног* карактера које су похађали Роми и Ромкиње из Старе Пазове и других насеља општине. Радионице су се одржавале

у просторијама Клуба за одрасла и старија лица општине Стара Пазова и у просторијама Центра за социјални рад два пута месечно. Радионице су организоване од марта до јуна 2022. године. Укупно је одржано 8 радионица које је посетило у просеку од 10 до 15 Ромкиња. На социо-едукативним радионицама разматране су теме као што су: регулисање статусних права, заштита здравља, заштита од насиља у породици, малолетнички бракови и делинквенција, развој свести, знања и вештина о очувању животне средине и друге теме за које су чланице групе исказале интересовање, посебно оне које се односе на емоције, потребе и вештине комуникације. Велико интересовање владало је и за креативне радионице на којима су чланови групе стекли основне информације, а потом и практично применили украшавање и осликавање декупаж техником, негу лица и естетско шминкање.

- Реализована је и пилот услуга „отворена врата“ чији је циљ био пружање непосредне саветодавне и правне помоћи грађанима у месту где живе, у МЗ Стари Бановци, Војка, Голубинци и Белегиш, како би се повећала доступност услуга социјалне заштите. Током трајања пројекта чланови пројектног тима пружали су услугу и у просторијама Центра за социјални рад и Општинске стамбене агенције, с обзиром да је највећи број питања био усмерен на решавање стамбених питања и проблема.
- Дана 27.09.2022. одржан је округли сто „За боље сутра“ - живот у заједници“ – подршка ромској популацији у општини Стара Пазова на којем су представљени резултати пројекта и истраживања и изнети су могући правци за унапређење положаја Рома и Ромкиња у општини Стара Пазова. Округлом столу је присуствовало 17 активних учесника, од којих је 15 стручних радника из система социјалне заштите запослених у центрима за социјални рад Бачка Паланка и Стара Пазова и двоје запослених у ШОСО „Антон Скала“ у Старој Пазови. Скуп је био пријављен Комори социјалне заштитеи омогућио је стицање бодова потребних приликом обнављања лиценце за рад.
- Обављени су медијски наступи – од стране екипе Радио-телевизије Стара Пазова снимљени су прилози и емитовани на Радио-телевизији Војводина и Радио-телевизији Стара Пазова, а објављени су и на званичној интернет страници Центра за социјални рад општине Стара Пазова у оквиру наслова <<Публикације>><<Електронски медији>>.

Укупна вредност средстава за реализацију пројекта „За боље сутра 2“ која су додељена од стране Општине Стара Пазова износила је око 2.000.000,00 РСД.

Пројекат „Унапређење услова становања Рома“

Пројекат „Унапређење услова становања Рома“ реализован је у периоду од 01.09.2022. до 31.12.2022. године и био је усмерен на унапређење постојећих услова становања и живота Рома у стамбеним јединицама у Фрушкогорском насељу у Старој Пазови. Пројекат је реализован уз финансијску подршку општине Стара Пазова.

Циљ пројекта је био едуковање ромске популације о унапређењу услова становања и одржавању стамбеног простора, кориговање уочених недостатака и проблема али и стварање нових и одрживих модела подршке и услуга доступних ромској популацији.

Директни корисници пројекта су били Роми који су носиоци станарског права у стамбеним јединицама у Фрушкогорском насељу општине Стара Пазова и то укупно 30 одраслих лица.

У оквиру пројекта реализоване су следеће **активности**:

- Сprovedено је *анкетирање* Рома који су носиоци станарског права у Фрушкогорском насељу у циљу сагледавања и испитивања недостатака, потреба и могућности за побољшање услова становања.
- Реализована су *два циклуса радионица*. У првом циклусу одржане су четири радионице са носиоцима станарског права у циљу упознавања са обавезама и дужностима станара о условима становања у стамбеним јединицама. У другом циклусу одржане су четири радионице са децом у циљу усвајања свести о бризи и чувању друштвене својине и унапређењу квалитету становања.
- Реализоване су и активности у циљу *унапређења хигијене стамбеног простора* као што су: чишћење, дезинфекција простора и кречење улаза у стамбене зграде.

Пројекат „Унапређење услова становања Рома“ промовисан је на вебсајту Центра за социјални рад општине Стара Пазова (csr-starapazova.org), као и кроз видео прилоге емитоване на Радио-телевизији Стара Пазова (www.rtvstarapazova.rs).

Укупна вредност средстава за реализацију пројекта „Унапређење услова становања Рома“ која су додељена од стране Општине Стара Пазова износила је око 1.500.000 РСД.

Учешће у раду Савета за популациону политику Општине Стара Пазова

Центар за социјални рад општине Стара Пазова има свог представника – директора установе у Савету за популациону политику који је основао председник општине Стара Пазова и који постоји и делује од 2020. године.

Задаци Савета су да прати стање у области популационе политике и о томе обавештава председника општине, разматра и предлаже мере за унапређење популационе политике, оцењује ефекте њиховог спровођења и разматра и друга питања од интереса за спровођење популационе политике.

Од оснивања па наовамо представници Савета узели су учешће на стручним скуповима у циљу промоције популационе политике у општини Стара Пазова и разматрања мера за њихово даље унапређење.

Као нарочито значајна активност у 2022. години издваја се израда и дистрибуција штампане брошуре „*Популациона политика у Србији*“ у којој су представљени задаци популационе политике у условима актуелних демографских изазова и циљеви које је неопходно испунити како би ниво фертилитета био на оптималном нивоу. Такође, представљене су мере популационе политике у Републици Србији и дате информације о Савету за популациону политику у Старој Пазови и његовим задацима, као и контакт подаци Центра за социјални рад општине Стара Пазова. На овај начин су створени услови за повећање доступности информација о популационој политици, доступним мерама и раду Савета у општини Стара Пазова.

Рад координатора за ромска питања у Центру за социјални рад

Током 2022. Године настављено је ангажовање **координатора за ромска питања** у Центру за социјални рад општине Стара Пазова, по Јавном конкурс Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова за доделу

бесповратних средстава центрима за социјални рад са територије АП Војводине за финансирање ангажовања координатора за ромска питања број 139-401-5619/2022-04-01 од 11.05.2022. године. Координатор је ангажован на период од 6 месеци, од 01.09.2022. године до 28.02.2023. године. Ангажовање координатора за ромска питања је наставак сарадње са Покрајинским секретаријатом за социјалну политику, демографију и равноправност полова, обзиром да је ово четврти период ангажовања координатора који је био ангажован и у периоду од 15.01.2020. године до 14.07.2020. године, од 15.09.2020. године до 14.03.2021. године, као и од 01.09.2021. до 28.02.2022. године. Координатор обавља послове који се односе на комуницирање са ромском националном мањином у циљу утврђивања бројног стања, социјалног статуса, проблема и потреба локалне ромске заједнице, сарађује са представницима јединице локалне самоуправе којима подноси извештаје, обраћа се за помоћ и сарадњу, указује на проблеме и предлаже решења, иницира и припрема предлоге пројеката и програма чији је циљ унапређење положаја Рома у локалној средини, сарађује и комуницира са домовима здравља, школама, локалним ромским невладином организацијама, педагошким асистентима и здравственим медијаторкама и др.

Током ангажовања координатора за ромска питања у Центру за социјални рад општине Стара Пазова у 2022. години реализоване су следеће активности:

- направљен је план рада координатора за ромска питања за наредних шест месеци. Договорена је сарадња са свим службама у оквиру Центра за социјални рад општине Стара Пазова на пословима који обухватају укључивање у рад са странкама, теренски рад, подршку водитељима случаја, сарадњу са ромским породицама у Центру за социјални рад и на терену, помоћ у прикупљању документације и помоћ и посредовање у изради личних докумената за припаднике ромске популације. Послови координатора обухватили су и сарадњу са другим институцијама, као и учешће у реализацији пројекта „Унапређење услова становања Рома“ који се односио на тридесет породица ромске националне мањине које живе у Фрушкогорском насељу у Старој Пазови у становима за социјално становање;
- обављане су редовне активности које обухватају помоћ око подношења захтева за новчану социјалну помоћ, једнократну новчану помоћ, додатак за помоћ и негу другог лица, помоћ око попуњавања и подношења захтева за школске стипендије, евидентирање у спискове за поделу угља, сарадњу са Црвеним крстом око обезбеђивања потребне помоћи корисницима, теренске посете у циљу подршке угроженим породицама;
- у оквиру пројекта „Унапређење услова становања Рома“ обављене су теренске посете породицама у Фрушкогорском насељу у Старој Пазови, утврђена је хигијена станова и спроведена је анкета носилаца уговора о становању у вези побољшање услова становања. Такође, координатор за ромска питања је присуствовао и информативно-едукативним радионицама са корисницима пројекта заједно са координатором пројекта и другим члановима пројектног тима.

Због бројности популације и комплексности проблема са којима се суочавају припадници ромске националне мањине, постоји потреба за даљим ангажовањем координатора за ромска питања у Центру за социјални рад, као и потреба за развојем програма и услуга намењених припадницима ромске популације у општини Стара Пазова.

12. ИНФОРМИСАЊЕ

Информисање грађана и јавности о правима, мерама и услугама социјалне заштите и другим битним подацима из делокруга рада установе вршило се путем:

- званичне Интернет презентације Центра за социјални рад – www.csr-starapazova.org;
- електронских и штампаних медија (РТВ Стара Пазова, РТВ Војводина, „Пазовачка ревија“, „Сремске новине“, „Хлас луду“, информативни билтен Асоцијације ЦСР Србије „Глас центара“ и др.) кроз припрему и објављивање информативних и стручних текстова и учешће у телевизијским емисијама;
- штампаног информативног материјала (брошуре и др.), који је израђен и дистрибуиран;
- званичне Интернет презентације Општине Стара Пазова (www.starapazova.rs), на којој су објављене основне информације о Центру за социјални рад и његовој делатности.

13. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

Током извештајног периода Центар за социјални рад општине Стара Пазова је обављао послове у вршењу јавних овлашћења и обезбеђивању права, услуга и субвенција које су у надлежности локалне самоуправе.

Број корисника Центра за социјални рад је благо смањен у односу на претходну, 2021. годину (са 4833 на 4521), на шта је утицало ажурирање базе података о корисницима спроведено пре формирања годишње статистике. У структури пунолетних корисника најбројнији су материјално угрожени грађани који чине 41% укупног броја корисника Центра за социјални рад, иако је у извештајном периоду благо смањен број материјално угрожених особа на евиденцији Центра за социјални рад (за 6%) у односу на претходну 2021. годину. Значајно повећање броја пунолетних корисника уочава се у категорији лица које су жртве насиља, занемарене особе и особе у ризику од занемаривања чији се број, након значајног прошлогодишњег смањења, повећао за 106%. Када су у питању малолетни корисници, њихов број је значајније смањен у категоријама деце чије су породице корисници материјалних давања (за 42%), деце са проблемима у понашању (43%) и деце са неадекватним родитељским старањем (за 13%).

Послове у Центру за социјални рад су обављали радници различитих стручних профила – социјални радници, психолози, специјални педагози, педагози, правници, социолози, економисти и други запослени радници. Стручним радницима запосленим у Центру за социјални рад је омогућено похађање акредитованог програма обуке и присуствовање семинарима, округлим столовима, конференцијама и другим стручним скуповима са различитим тематским садржајима који су организовани непосредно или у онлајн форми. Центар за социјални рад општине Стара Пазова био је домаћин и организатор стручних скупова одржаних у просторијама Центра за социјални рад.

Услови рада су у извештајном периоду побољшани набавком комби возила „Peugeot Boxer“, бицикла на струју, као и два рачунара, пројектора и клима уређаја.

Центар за социјални рад је у 2022. години био лиценцирани пружалац услуге помоћ у кући, као и пружалац локалних услуга социјалне заштите које не подлежу лиценцирању – Клуба за одрасла и старија лица и Саветовалишта за брак и породицу (пројекат).

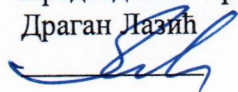
Центар за социјални рад је у 2022. години реализовао пројекте „Учимо за живот 2“, „Мој кутак у граду“ и „Старајмо се заједно“ и ангажовао је координатора за ромска питања на период од још шест месеци, а све то уз подршку Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова, и био носилац пројеката „За боље сутра 2“ и „Унапређење услова становања Рома“ које је реализовао уз подршку Општине Стара Пазова.

Центар је био укључен и у активности које се односе на област демографије и популационе политике учешћем свог представника у раду Савета за популациону политику општине Стара Пазова.

Током извештајног периода је настављена успешна сарадња са локалном самоуправом и институцијама и организацијама у локалној и широј средини и, у складу са могућностима услед измењених околности насталих услед пандемије, организована су дружења и манифестације са локалним партнерима.

Видљивост рада Центра за социјални рад општине Стара Пазова је била обезбеђена кроз извештавање надлежних органа и институција, информисање јавности путем средстава јавног информисања и званичне интернет презентације установе, публиковање информативног материјала и учешће на стручним скуповима.

Председник Управног одбора
Драган Лазин

Број: 551-14-114/2023
Дана: 27.02.2023.
Стара Пазова

Директор
Рада Жугић

